

Česká školní inspekce

Plzeňský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Tyršova základní škola Plzeň, U Školy 7

U Školy 7, 326 00 Plzeň

Identifikátor školy: 600 069 613

Termín konání inspekce: 16. – 27. února 2004

Čj.:	d4-1064/04-5121
Signatura:	od4bx136

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v době výkonu inspekční činnosti
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v 1. – 5. ročníku základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem Tyršovy základní školy Plzeň, U Školy 7 je statutární město Plzeň. Škola sdružuje: mateřskou školu s kapacitou 45 dětí, 1. stupeň základní školy s kapacitou 130 žáků, školní družinu s kapacitou 62 žáci a školní jídelnu s kapacitou 145 jídel.

Základní škola je pětiletá, v době inspekce ji navštěvovali 92 žáci. Škola je integrovaným zařízením s právní subjektivitou.

Výuka se realizuje podle schváleného vzdělávacího programu Obecná škola čj. 12 035/97-20 s využitím metodologie programu Začít spolu, prvků Daltonského plánu a Kritického myšlení.

Jednopatrová budova školy je velmi dobře udržovaná a průběžně se modernizuje. V přízemí se nachází mateřská škola, 1. třída základní školy, počítačová učebna, funkční šatny, úsek školního stravování, nová moderní tělocvična a sociální zařízení. V 1. patře se nalézá 2. - 5. ročník základní školy, ředitelna, kancelář a sociální zařízení.

Celkově působí areál školy estetickým, vysoce kultivovaným a edukačně podnětným dojmem.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výchovně-vzdělávací proces zabezpečuje šest učitelek, včetně ředitelky školy. Všechny splňují požadavek odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na 1. stupni základní školy. Skladba úvazků, vzhledem k využití odborného potenciálu vyučujících, jejich dosavadních pedagogických zkušeností a předností, je optimální. Chybí pouze odborná kvalifikace v oblasti výchovného poradenství.

Provoz školy je realizován na základě dokumentů popisujících organizační strukturu, pravidla chodu tohoto zařízení, denní režim, pracovní povinnosti všech zaměstnanců, (Organizační řád, včetně změn a doplňků, Provozní řád, Vnitřní řád školy, Rozpis pracovní doby, Organizační struktura školy, Koncepční záměry a úkoly v období 2003 – 2005). Dokumenty jsou jasně a pečlivě formulované, mají vysokou vypovídací hodnotu, jsou promyšlené a funkční.

Ředitelka školy uvážlivě písemně delegovala některé pravomoci na své podřízené. Kompetence jsou jasně vymezené, stanovena je osobní odpovědnost za svěřené úseky.

Efektivní informační systém spočívá v přístupnosti dokumentů zaměstnancům i rodičům, pomocí nástěnek pro rodiče i zaměstnance, poradami, schůzkami a každodenním běžným pracovním stykem. Informace jsou předávány bezodkladně.

Poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada. Schází se plánovitě pětkrát za rok, případně podle nutnosti. Její zasedání se řídí stanoveným programem, o jednání jsou pořizovány vypořádající zápisy.

Metodické sdružení se schází zpravidla jedenkrát za měsíc. Zabývá se zejména oblastí metod a forem práce, vzájemnou výměnou zkušeností, předáváním nových poznatků a hledáním progresivních metod ve výuce, včetně společného plánování projektové výuky. Má pozitivní dopad na výuku.

Vedení zaměstnanců ze strany ředitelky školy je založeno na demokratických principech. Všichni znají své povinnosti a mají právo diskuse. Ve škole v současné době nepůsobí žádný nekvalifikovaný či začínající pedagog. Vedení nepedagogických zaměstnanců při zajištění provozu školy je funkční, v zájmu bezproblémového chodu tohoto zařízení.

Hospitační činnost je pravidelná, vynikajícím způsobem propracovaná a má výrazný kvalitativní vliv na výchovně-vzdělávací proces. Ředitelka si při ní stanovuje reálné cíle. Klade důraz na uplatňování moderních metod a forem práce, zařazování nových poznatků do výuky v rámci zvyšování odborné kvality práce učitelů. Závěry z hospitací s těmito cíli korespondují. Při rozboru hospitace má každá vyučující možnost písemného vyjádření k hodnocení hodiny. V závěrech se pak uvádí úkoly, doporučení a náměty.

Kontrolní činnost je promyšlená a důsledně propracovaná. Byl předložen plán kontrolní činnosti, včetně Vnitřní směrnice upravující vnitřní kontrolní systém. Kontrola zahrnuje všechny oblasti chodu zařízení. Zjištění jsou písemně zaznamenána a s pracovníky projednávána. Dokumenty jsou vzorně zpracované, vyznačují se jasností, stručností a funkčností.

Oblast dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je systémově řešena vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům a je v reálném souladu se zaměřením a cíli školy. Současné aktuální trendy, které škola v této oblasti preferuje jsou: inovace ve školství, řízení a management školy. V současné době škola organizuje ve spolupráci s Pedagogickým centrem Plzeň celoroční kurz pro pedagogické pracovníky s názvem: „Čtením a psaním ke kritickému myšlení“.

Hodnocení zaměstnanců je pravidelně prováděno dle písemně stanovených kritérií, po každé hospitované hodině, po splnění zadaného úkolu. Sebehodnocení pedagogických pracovníků je naprosto samozřejmé, orientuje se hlavně na účinnost metod a forem práce. Hodnocení i sebehodnocení mají výrazný vliv na kvalitativní posun výchovně-vzdělávacího procesu.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou hodnoceny jako vynikající.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Budova školy je patrová, originálně a s citem vyzdobená, čistá. Všechny její prostory jsou účelně využity. Třídy jsou prostorné, velmi dobře osvětlené, vhodně uspořádané a moderně vybavené. Výzdoba je příkladná, nápaditá a podnětná. Uspořádání tříd je členěno na část pracovní s žakovským nábytkem a část relaxační s kobercem, i když mnohdy i zde probíhá učební činnost zpravidla komunikační a hravou formou. Kromě kmenových tříd se výuka odehrává i v počítačové učebně a moderní tělocvičně.

Vynikající vybavenost školy dokázali vyučující příkladně zúročit ve výchovně-vzdělávacím procesu. Podnětné edukační prostředí podtrhují nástěnné přehledy, pravidla a poučky z vlastní dílny vyučujících. Vhodně ho dotváří obrazy, mapy, tabulární a názorné pomůcky. Vše je tak

určeno k okamžitému využití v rámci zásady názornosti. Ve třídách je k dispozici televizor, video, radiomagnetofon, včetně CD přehrávače, dataprojektor. Vyučující audiovizuální techniku průběžně ve výuce používali. V počítačové učebně je umístěno celkem 13 počítačů, z toho 6 bylo pořízeno v rámci projektu Indoš a 7 pochází z jiných zdrojů. Tituly z žákovské i učitelské knihovny, včetně těch nejaktuálnějších, jsou zařazeny přímo v třídních knihovničkách a běžně se s nimi pracuje.

Žáci mají k dispozici ucelené řady schválených učebnic, pracovních sešitů a doplňkových textů. Zcela běžně a samozřejmě se využívá encyklopedií a bylo patrné, že k jejich používání jsou žáci systematicky vedeni. Velmi dobrá je i vybavenost školy učebnicemi a pomůckami pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Ředitelka školy v rámci kontrolní činnosti průběžně sleduje využívání materiálně-technických zdrojů a má o nich ucelený přehled. Škola materiální zázemí průběžně doplňuje a modernizuje.

Po předchozí dohodě může využívat materiálně-technického zázemí i širší veřejnost. Zájem je zejména o tělocvičnu. Prostory školy si pronajímá i soukromá základní umělecká škola.

Materiálně-technické podmínky školy umožňují v plné míře efektivně realizovat náročný vzdělávací program a podporují efektivní vzdělávání a výchovu.

Úroveň materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům je vynikající.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Vzdělávání žáků probíhá podle platných učebních dokumentů vzdělávacího programu Obecná škola čj. 12 035/97-20 s využitím metodologie programu Začít spolu.

Škola vyučuje podle platných učebních osnov. Učební plán je v souladu s rozvrhem hodin a reálnou výukou. Povinná dokumentace je vedena a průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Škola uplatňuje učební dokumenty v plném rozsahu.

Kontrola naplňování učebních plánů a učebních osnov je ředitelkou školy prováděna v rámci kontrolní a hospitační činnosti. Učební plán a učební osnovy jsou plněny.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Skladba rozvrhu hodin respektuje obecné didaktické i psychohygienické zásady, délky přestávek jsou v souladu s platným právním předpisem. Vnitřní řád školy postihuje chod školy, vymezuje práva a povinnosti zaměstnanců i žáků. Vzájemná pravidla mezi pedagogy a žáky se řídí dokumentem: „Dohoda mezi žákem a učitelem“.

Komunikace školy s rodiči je neformální, založená na přímém a otevřeném jednání. Zákonní zástupci žáků se na vyučující obrazejí nejen při třídních schůzkách, ale podle potřeby i individuálně po domluvě. Rozsah a forma poskytování informací odpovídají velikosti školy a zajišťují předávání informací v potřebném rozsahu.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovný poradce není ustanoven, tuto oblast garantuje pro každý školní rok třídní učitelka 5. ročníku. Spolupracuje s rodiči a odbornými institucemi, zejména s pedagogicko-psychologickou poradnou. Výskytu sociálně-patologických jevů věnuje škola náležitou

pozornost. Výchovné problémy se řeší neprodleně. Pozitivní je, že rodičům je umožněn přístup do výuky. Spolupráce školy a rodiny je na kvalitní úrovni. Z hospitační činnosti vyplynulo, že prevence sociálně patologických jevů je v každodenním chodu školy průběžně naplňována.

Výchovné poradenství se významnou měrou podílí na vysoce kvalitním vzdělávacím procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni základní školy

V rámci inspekční činnosti byla hospitována výuka českého jazyka, matematiky, prvouky, vlastivědy, přírodovědy, hudební, výtvarné a tělesné výchovy a práce v centrech aktivit.

Výuka je realizována podle učebních dokumentů Obecná škola čj. 12 035/97-20 s využitím metodologie programu Začít spolu a prvků Daltonského plánu a Kritického myšlení.

V rámci metodického sdružení je učivo rozplánováno do jednotlivých tematických okruhů, které odpovídají stanovenému vzdělávacímu programu.

Aktuální příprava vyučujících na integrované aktivity a činnosti v centrech je systematická, propracovaná, časově velmi náročná. Nezaměřuje se jen na obsah hodiny, ale i na učební procesy, které zvolené téma vyprovokuje a vhodnou volbu a přípravu pomůcek a materiálu. Evidentní je i snaha zapracovat do příprav třířázový model učení pro rozvoj kritického myšlení žáků. Plánované činnosti byly sestaveny s ohledem na aktuální situaci ve třídě, se zřetelem na specifické potřeby i osobnostní charakteristiky žáků.

Výuku zabezpečuje šest odborně a pedagogicky způsobilých vyučujících, kteří se průběžně vzdělávají. Nové poznatky ihned uplatňují ve výuce, nebojí se experimentovat. Svůj profesní růst si zabezpečují účastí na vzdělávacích akcích Pedagogického centra v Plzni, osvojováním si nových poznatků prostřednictvím literatury a dalších informačních zdrojů.

V prostorách celé školy je promyšleně vytvářeno mimořádně podnětné a estetické učební prostředí. Výuka probíhá v učebnách, které jsou rozčleněny na část pracovní s lavicemi a relaxační prostor s kultivovanou, funkční výzdobou. Výhoda volného prostoru pro didaktické hry a učební činnosti mimo lavice byla běžně využívána. Školní lavice jsou v průběhu výukového dne uspořádány tak, aby žáci mohli pracovat samostatně, v malých skupinkách či velké skupině.

Vynikající vybavení školy pomůckami i didaktickou technikou bylo ve sledovaných hodinách vhodně využito. Ve výuce byly dále používány učebnice, pracovní sešity, nakopírované texty a názorné pomůcky (nástěnné obrazy, mapy a atlasy, flipcharty, knihy pro názorné ukázky a přírodniny, grafy a přehledy).

Všichni vyučující uplatňovali nejrůznější strategie i výukové přístupy tak, aby u žáků podpořili porozumění obsahu učiva a vybídli je k tvořivosti, zvědavosti, sociální kooperaci a zkoumání. Byl realizován i třířázový model procesu učení (evokace, uvědomění si významu, reflexe). Všechny aktivity byly vysoce efektivní, smysluplné a přispěly k naplnění stanovených cílů vyučovacích jednotek. Příkladně byla propojována složka vědomostní a výchovná. Zohledněny byly i individuální potřeby, zájmy a odlišnosti dětí.

Produktivní učební činnosti byly organizovány tak, aby při nich měli žáci příležitost pracovat individuálně či v různých seskupeních (ve dvojicích, malých i větších skupinách, v centrech aktivit). Bylo jim umožněno dívat se na problém z různých úhlů pohledů, dávat jevy a věci do souvislostí, sdílet myšlenky, poznatky a názory. Adekvátně k situaci byl vytvořen prostor pro dotazy a náměty žáků.

Efektivní týmová práce i činnosti v centrech aktivit vytvářely situace, v nichž se žáci učili vzájemnému respektu, naslouchání, ochotě dělit se o materiály a pomůcky a účinně

spolupracovat. Vedla žáky ke schopnosti formulovat myšlenky vlastními slovy, k řešení problémů, k podpoře jejich vzájemné diskuse a výměně názorů, k zodpovědnosti a spoluzodpovědnosti. Žáci byli ukáznění v přístupu k práci a snažili se o co nejlepší výsledky.

Motivace žáků byla zajištěna vhodně zvolenou evokační strategií, organizací i obsahem vyučovacího dne.

Ve výuce byla příkladně rozvíjena oblast interakce a komunikace. Během celého dne byla dětem poskytována příležitost pro sdílení vlastních zkušeností, myšlenek a pocitů. Učitelky podporují u dětí prosociální chování. Komunikuje se zdvořilým a přátelským způsobem, je uznávána individualita každého dítěte.

Práce žáků je neustále monitorována a průběžně vyhodnocována. Vyučující využívají rozmanitých forem poskytování pozitivní zpětné vazby, která žákům prospívá a podporuje jejich zájem o aktivní učení. V hodnocení vyučující upřednostňovali pozitiva, oceňovali snahu a pokrok, citlivě uměli použít i kritiku. Vyučující sdíleli se žáky radost z poznávání a z dosažených výsledků. V rámci hodnotícího kruhu jsou žáci vedeni i k vlastnímu sebehodnocení.

Ve všech třídách je cíleně vytvářeno klidné prostředí, kde se názory žáků respektují, je bohaté na podněty a aktivity a každé dítě má vynikající podmínky k učení a osobnostnímu rozvoji.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni mají celkově vynikající úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Evaluační nástroje škola aktivně používá, nemá je popsány a systematicky zpracovány. Ke zjišťování výsledků vzdělávání využívá zejména celorepublikové standardizované testy. Další srovnávání znalostí spočívá ve srovnávacích prověrkách zadávaných od 2. ročníků z českého jazyka a matematiky. Ředitelka školy si v každém ročníku příležitostně zadává testy v rámci kontroly porozumění čtenému textu. Výsledky se pečlivě vyhodnocují, srovnávají a analyzují. Jsou přijímána opatření v rámci jednání metodického sdružení.

Ředitelka školy provádí analýzu úspěšnosti absolventů školy při přechodu na další vzdělávací instituce, včetně víceletých gymnázií. Tyto údaje jsou v číselné podobě publikovány ve Výroční zprávě školy.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Porovnáním a kontrolou zřizovací listiny ze dne 19. 3. 2003 vydané statutárním městem Plzeň s Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 24 772/03-21 vydané MŠMT byl zjištěn soulad uvedených údajů.

Klima školy vytváří vynikající podmínky pro všeobecný rozvoj žáků. Pracovníci jsou silně loajální ke škole a jejím cílům, dobře spolupracují v konstruktivně sebekritickém duchu. Dobré vztahy mezi vyučujícími a žáky existují ve třídě i mimo ni, žáci projevují zájem o učení a dobře reagují na efektivní výuku, která odpovídá jejich schopnostem. Pocit sounáležitosti ke škole je výrazně podporován řadou školních, mimoškolních i zájmových aktivit. Žáci jsou vedeni k vzájemné úctě, vyjádření vlastních názorů. Rodiče jsou o činnosti školy informováni a je jim dána možnost zapojit se do života školy. Této možnosti přirozeně využívají.

Škola se aktivně zapojuje do vzdělávacích projektů i aktivit, ať už jako účastník nebo i pořadatel. Organizuje semináře k výuce týmové práce pod záštitou Pedagogického centra

Plzeň. Ve spolupráci s občanským společenstvím „Step by step“ je aktivním propagátorem principů vzdělávacího programu Začít spolu. Ve škole se realizovalo a natáčelo instruktážní video k učebnici anglického jazyka Chit – Chat.

Výrazně se škola prezentuje v regionální tisku i na veřejnosti. Její žáci ji velmi dobře reprezentují i v soutěžích sportovního, výtvarného a literárního charakteru.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina ze dne 19. 3. 2003 vydaná statutárním městem Plzeň.
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení vydané MŠMT pod čj. 24 772/03-21.
3. Plán kontrolní činnosti pro školní rok 2003 - 2004.
4. Vnitřní směrnice upravující vnitřní kontrolní systém ze dne 26. 1. 2004.
5. Organizační řád, včetně změn a doplňků ze dne 26. 1. 2004.
6. Koncepční záměry a úkoly v období 2003 – 2005.
7. Dlouhodobá koncepce environmentální výchovy ze dne 20. 1. 2003.
8. Zápisy z metodických sdružení za školní roky 2002 – 2003 a 2003 – 2004.
9. Zápisy z pedagogických rad za školní roky 2002 – 2003 a 2003 – 2004.
10. Doklady o odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících.
11. Třídní knihy pro školní rok 2003 - 2004.
12. Třídní výkazy všech tříd.
13. Katalogové listy všech žáků školy.
14. Rozvrh hodin pro školní rok 2003 – 2004.
15. Úprava vzdělávacího procesu školy na základě ustanovení § 3 odst. 3 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., ze dne 5. 9. 2001.
16. Inspekční zpráva čj. 044 14/99-2601 ze dne 18. 1. 1999.

ZÁVĚR

Výchovně-vzdělávací proces realizuje kolektiv zkušených, tvůrčích učitelek, které se cílevědomě dále vzdělávají. Nové poznatky dokáží okamžitě aplikovat do výuky s ohledem na schopnosti a potřeby žáků. Vynikající personální podmínky a materiálně-technické zázemí vytváří ten nejlepší předpoklad pro kvalitní výuku.

Vzdělávání žáků vychází přímo z jejich přirozených potřeb, možností a individuálních schopností. Činnostně pojatá výuka, aktivní uplatňování metodologie vzdělávacího programu Začít spolu, tvořivost a progresivita vyučujících činí výchovně-vzdělávací proces smysluplným, velmi efektivním s potřebnou dávkou relaxace.

Nestresující, vysoce kultivované prostředí dodává žákům potřebnou dávku sebedůvěry a motivace pro společné dílo. Úroveň vyučovacího procesu je vynikající.

Významné aktivity školy v oblasti mimo vyučování dotváří její originální image.

V porovnání s poslední provedenou inspekcí v návaznosti na inspekční zprávu čj. 044 14/99-2601 ze dne 18. 1. 1999 došlo k jasnému kvalitativnímu posunu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	^{Razítko} Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jaroslav Štilip	Jaroslav Štilip v. r.
Členové týmu	Mgr. Lenka Rusnoková	Lenka Rusnoková v. r.

Další zaměstnanci ČŠI Jana Šimáčková, Jarmila Horová, Darina Lišaníková.

V Plzni dne 19. března 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. dubna 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Dagmar Rubášová	Dagmar Rubášová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Plzeňský inspektorát, pracoviště Částkova 78, 326 00 Plzeň. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2004-04-26	d4-1064/04-5121
Rada školy	2004-04-26	d4-1064/04-5121

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.